

СТЕФАН ЯВОРСЬКИЙ – ФУНДАТОР БІБЛІОТЕКИ НІЖИНСЬКОГО БЛАГОВІЩЕНСЬКОГО МОНАСТИРЯ

Митрополит Стефан Яворський – один із найяскравіших українських діячів українського бароко, хоча його діяльність і припала на один із самих драматичних періодів української історії. Це був період втрат і розчарувань, коли ідея української державності поволі почала втрачати свою гостроту. С Яворський походив із збіднілої української шляхти, але завдяки своїм здібностям зробив блискучу кар'єру, ставши яскравим представником тогочасної української еліти. Він – вихованець та викладач Києво-Могилянської академії, відомий письменник, філософ, богослов та релігійний діяч. Його таланти були помічені Петром I, за рішенням якого С. Яворський був висвячений на доглядача патріаршого престолу. Однак його серце і душа залишалися в Україні.

Водночас біографія цього визначного українця вивчена ще недостатньо. Одним із найперших ґрунтовних дослідників його життя і творчості став Д Гапоненко, який присвятив серію наукових публікацій Ніжинському Благовіщенському монастирю та його фундатору – С. Яворському [1]. Дослідник висвітлює історію заснування монастиря та роль С. Яворського не лише у його заснуванні, а й створенні унікальної бібліотеки [2]. С. Яворський належить до кола української еліти, був добре знайомий з гетьманом І. Мазепою, який займався благодійницькою діяльністю, відбудовуючи українські православні святині, які постраждали під час Руїни. Саме в контексті культурного і національного відродження С. Яворський задумав побудувати у полковому місті Ніжин величний храм. Ніжин був вибраний не випадково. Там протопопом служив його брат Павло, місто було надзвичайно близьким і самому С. Яворському. Туди, мабуть, планував повернути і сам С. Яворський.

Задумавши побудувати храм, С. Яворський усі зароблені гроші вкладав у будівництво Благовіщенського собору Спасо-Преображенського монастиря. Для цього 1702 р. він викупив за 1300 руб. землю у міщан, яка прилягала до собору, для втілення задуманого. Також було знайдено і архітектора – Григорія Устінова, якого було запрошено з Москви для будівництва храму. Слід думати, що С. Яворський планував тут відкрити академію за зразком Києво-Могилянської, яка б готувала священників для церкви. Після завершення будівництва він почав створювати бібліотеку, як запоруку поширення освіти серед українського духовництва. Основою монастирської бібліотеки стала бібліотека С. Яворського, подарована ним за рік до його смерті. Вона складалась з 609 книжок. Це були книжки з

богослов'я, агіографічні твори, Євангелії, твори з історії церкви, географії, філософські трактати. Проповідницькі твори.

На жаль, С. Яворському не судилося повернутися в Україну. Не меш трагічною була й доля його бібліотеки. У 1732 р. її було перевезено до Харківського колегіуму. Частина колекції зникла, або була знищена. Сьогодні у фондах Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна збереглося лише 150 примірників.

Список літератури

1. Гапоненко Д. І. Ніжинський Благовіщенський монастир: Історія, господарська і культурно-просвітницька діяльність (XVIII – початок XX ст.): автореф. дис... канд. іст. наук: 07.00.01. – Черніг. нац. пед. н-т ім. Т.Г.Шевченка. – Чернігів, 2010. – 20 с.

2. Гапоненко Д. Історія утворення та діяльності Ніжинського Благовіщенського монастиря (XVIII-XIX ст.) // Сіверянський літопис. – № 2. – С. 44–48.

*Науковий керівник: Тюрменко І.І.,
д-р істор. наук, професор*

УДК 331.101.3 (043.2)

Шморгун М.С.

Національний авіаційний університет, Київ

МОТИВАЦІЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ

Одним із головних компонентів підвищення працездатності є мотивація, яка вважається запорукою ефективної і плідної роботи. На сьогоднішній день існує безліч визначень мотивації, але одне їх об'єднує – це процес заохочення кожного співробітника і всіх членів його колективу до активної діяльності для задоволення своїх потреб і для досягнення цілей організації.

Мотивація виступає тим чинником за допомогою якого людина діє рішуче і йде до поставленої мети прикладаючи максимальних зусиль.

Мотивацією можуть виступати: підвищення по службі, грошові винагороди, преміювання, додаткові вихідні, відпустка тощо. Керівник, який прагне отримати максимальну віддачу від свої підлеглих, повинен передбачити мотиваційні стимули для кожного з них. Основним фактором мотивації виступає підвищення по службі, професійний ріст. Коли людина знає, що зайнята нею посада являє собою кінцевий рубіж, аж до виходу на пенсію, його мотивація знизиться або досягне нуля. А коли буде бачити